

Onderwerp Vaststellen verkeersbesluit en beleidsregel ontheffingverlening milieuzone vrachtverkeer	
Nummer	2021/313418
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	PCM
Auteur	Vroom, W.
Telefoonnummer	023-5113832
Email	wvroom@haarlem.nl
Kernboodschap	Op 25 maart 2021 heeft de gemeenteraad besloten om per 2022 een milieuzone in te voeren voor vrachtverkeer in het Centraal Stedelijk Gebied. Hiervoor is het nodig om een verkeersbesluit te nemen en om beleidsregels vast te stellen die de basis vormen voor de ontheffingverlening. Concepten van deze stukken hebben vier weken ter inzage gelegen. Belanghebbenden hebben de kans gekregen om te reageren op de concepten voor het verkeersbesluit en de beleidsregels ontheffingverlening. De binnengekomen reacties hebben geen aanleiding gegeven tot wijzigingen. Ambtshalve zijn er kleine wijzigingen opgenomen in het betreffende gebied, vertaald in het verkeersbesluit.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de commissie
Relevante eerdere besluiten	Raadbesluit instellen milieuzone vrachtverkeer 2022 en principebesluit instellen nul-emissiezone 2025 (2021/61291) Collegebesluit ter inzage leggen concept-verkeersbesluit en concept-beleidsregel ontheffingverlening bij invoering milieuzone vrachtverkeer 2022 (2021/187121)
Besluit College d.d. 22 juni 2021	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. Het verkeersbesluit 'Instellen milieuzone vrachtverkeer' vast te stellen 2. De beleidsregel 'Ontheffingverlening milieuzone dieselvrachtauto's' vast te stellen 3. De nota's van antwoorden op binnengekomen reacties naar aanleiding van de gepubliceerde concepten van het verkeersbesluit en de beleidsregel ontheffingverlening vast te stellen de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Op 25 maart 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met de instelling van een milieuzone voor vrachtverkeer binnen het centraal stedelijk gebied. Hiervoor is het nodig om een verkeersbesluit te nemen. Daarnaast moet worden vastgesteld in welke gevallen en onder welke voorwaarden ontheffing kan worden aangevraagd en verleend van de beperkingen die gelden binnen de milieuzone.

Tussen 23 april en 20 mei 2021 zijn belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op de door het college vastgestelde concepten. De reacties zijn verwerkt en beantwoord. Geen van de reacties heeft aanleiding gegeven om de voorgenomen besluiten te wijzigen. Wel zijn er beperkte aanpassingen gedaan aan het gebied om te voorkomen dat vrachtwagens zich vastrijden op de milieuzone.

2. Besluitpunten college

Besluit:

1. Het verkeersbesluit 'Instellen milieuzone vrachtverkeer' vast te stellen
2. De beleidsregel 'Ontheffingverlening milieuzone dieselvrachtauto's' vast te stellen
3. De nota's van antwoorden op binnengekomen reacties naar aanleiding van de gepubliceerde concepten van het verkeersbesluit en de beleidsregel ontheffingverlening vast te stellen

3. Beoogd resultaat

Het instellen van een milieuzone voor vrachtverkeer is formeel gezien een geslotenverklaring van een gebied voor vrachtverkeer dat niet aan zekere eisen voldoet. Op basis van de landelijke harmonisering voor milieuzones, die ingaat per 1 januari 2022, gaat het bij vrachtverkeer om vrachtwagens met een emissieklasse 5 of lager. Deze geslotenverklaring is een verkeersmaatregel die via een verkeersbesluit wordt vastgelegd.

Aansluitend zullen bepaalde vrachtwagens voor wie de geslotenverklaring geldt, toch een ontheffing kunnen krijgen om binnen het gebied te mogen rijden. Een deel van die ontheffingen is landelijk geregeld maar moet in gemeentelijk beleid worden verankerd. Een ander deel kan door gemeenten zelf worden ingevuld. Landelijk is de trend dat ook gemeentelijke ontheffingen steeds minder uiteen lopen. Alle gemeenten met een milieuzone kennen de mogelijkheid om dagontheffingen te verstrekken, in de meeste gevallen maximaal 12 per kalenderjaar per kenteken. Daarnaast kunnen om zekere redenen bepaalde kentekens langer een ontheffing krijgen, bijvoorbeeld wanneer het strikt toepassen van de regels zou leiden tot faillissement van de eigenaar van een vrachtwagen of wanneer een eigenaar van een vrachtwagen al een nieuwe vrachtwagen in bestelling heeft die wel aan de vereisten voldoet, maar deze vrachtwagen is nog niet geleverd.

In de beleidsregel ontheffingverlening wordt gekozen voor regels die nauw aansluiten bij de praktijk in andere gemeenten met een milieuzone.

4. Argumenten

1. Het tijdig nemen van het verkeersbesluit en vaststellen van het ontheffingenbeleid geeft belanghebbenden rechtszekerheid

Door het tijdig vaststellen van het verkeersbesluit en het ontheffingenbeleid krijgen belanghebbenden, met name eigenaren van vrachtwagens, zekerheid of en onder welke condities hun vrachtwagens vanaf 1 januari 2022 nog in de milieuzone mogen rijden. Eigenaren van vrachtwagens voor wie het relevant is, krijgen zo de gelegenheid om al in het najaar van 2021 een ontheffing aan te vragen als dat noodzakelijk en mogelijk is. Dat betekent dat het ontheffingenbeleid en het bijbehorende verkeersbesluit voor de zomer van 2021 moeten zijn vastgesteld. In de beleidsregel ontheffingverlening is ook om die reden opgenomen dat de regel per 1 juli 2021 ingaat.

2. Door concepten te publiceren hebben belanghebbenden de gelegenheid gekregen om hun reactie in te brengen

De concepten van zowel het verkeersbesluit als de beleidsregel ontheffingen hebben ter inzage gelegen. Alle eigenaren van vrachtwagens die vanaf 1 januari 2022 niet meer in de milieuzone mogen komen en die gevestigd zijn in de regio hebben een brief ontvangen. In die brief is het voornemen van de gemeente Haarlem bekend gemaakt om de milieuzone in te richten en gewezen op de ter inzage gelegde stukken. Daarnaast is diezelfde brief verspreid onder landelijke en lokale belangenorganisaties en onder marktondernemers.

Het aantal ontvangen reacties is beperkt. Het meest gehoorde bezwaar is dat Haarlem hiermee een zwaardere milieuzone inricht dan andere gemeenten met een milieuzone voor vrachtverkeer. Dit is niet juist: Haarlem houdt zich aan de landelijke richtlijnen. Deze richtlijnen worden echter vanaf 1 januari 2022 verscherpt waardoor in alle milieuzones emissieklassen 5 of lager niet meer zijn toegestaan. Aan het ministerie is verzocht om breder en duidelijker vrachtwageneigenaren te informeren over deze landelijke verscherping.

Overige reacties betreffen vaak vragen of het verzoek om op basis van individuele omstandigheden uitzonderingen te maken. Hierin voorziet de beleidsregel ontheffingen

3. Het verkeersbesluit staat open voor bezwaren; de beleidsregel ontheffingen niet

Tegen het verkeersbesluit kunnen, na vaststelling, nog bezwaren worden ingediend bij het college. Het college zal bij de behandeling daarvan worden geadviseerd door de Adviescommissie bezwaarschriften. Op basis van de ontvangen reacties worden geen bezwaren verwacht die zullen leiden tot een gegrondverklaring. Na een uitspraak op een bezwaarschrift, kan de indiener in beroep bij de Rechtbank.

De beleidsregel ontheffingverlening is geen besluit dat openstaat voor bezwaarschriften. Dat geldt eventueel wel voor individuele beschikkingen naar aanleiding van aanvragen voor een ontheffing.

4. Er is een aantal zeer beperkte wijzigingen in het gebied opgenomen om te voorkomen dat vrachtwagens zich klemrijden tegen de zone

Gelijktijdig met de periode waarin de concepten ter inzage zijn gelegd, is gewerkt aan een bebordingsplan voor de zone. Daarbij is een aantal rafelrandjes naar voren gekomen waar vrachtwagens met een emissieklasse van 5 of lager de zonegrens bereiken zonder mogelijkheid om te keren of een andere richting te kiezen. Dat betekent dat aan de randen van de zone alsnog enkele straatjes of delen daarvan zijn toegevoegd of erbuiten zijn gehouden. Toegevoegd zijn:

- De Jan Haringstraat, de Ter Cleeffstraat en de Marnixstraat tussen Van Dortstraat en Kleverlaan;
- De Schoterweg tussen de Dr. Leijdsstraat en de Kleverlaan;
- De Uit den Bosstraat.

De volgende locaties zijn alsnog buiten de zone gehouden:

- De rotonde Pijlslaan – Stephensonstraat;
- De kruising Lorentzkade – Pijlslaan;
- De brandweerkazerne Zijlweg met in- en uitritten.

5. Risico's en kanttekeningen

1. Verwachte aantal ontheffingsaanvragen nog onbekend

De beleidsregel ontheffingverlening kent dagontheffingen (maximaal 12 dagen per jaar per kenteken) en langdurige ontheffingen. Voor dagontheffingen gelden, behalve het maximale aantal per jaar, geen criteria of beperkingen. Langdurige ontheffingen worden op aanvraag verstrekt aan de volgende categorieën:

- Organisaties met voertuigen die op basis van landelijke regelgeving zijn vrijgesteld;
- Bedrijven of personen die een nieuwe vervangende vrachtwagen hebben besteld die wel voldoet voor de milieuzone, maar waarop een levertijd zit (duur: levertijd nieuw voertuig + 1 maand);
- Bedrijven of personen die financieel in problemen komen door de instelling van de milieuzone (duur: 1 jaar, maximaal 3 keer te verstrekken);
- Bedrijven of personen in bijzondere situaties waardoor toepassing van de milieuzone leidt tot onredelijke gevolgen voor de aanvrager (duur: afhankelijk van de situatie)

De meeste langdurige ontheffingen zullen worden aangevraagd tussen 1 juli 2021 en 1 juli 2022. Op basis van ervaringen in andere steden, worden ongeveer 50 aanvragen om ontheffingen verwacht. Doordat gelijktijdig met de invoering van de Haarlemse milieuzone de toegestane emissieklasse wordt verscherpt, zou dat kunnen leiden tot meer ontheffingsaanvragen dan verwacht en een grotere belasting van de behandelende afdeling.

6. Uitvoering

Vanaf 1 januari 2022 geldt de milieuzone voor vrachtverkeer in het gebied dat is benoemd in het verkeersbesluit. Vanaf 1 juli 2021 kunnen eigenaren van vrachtwagens langdurige ontheffingen

aanvragen, wanneer zij vermoedden daar recht op te hebben. Dagonthefingen kunnen vanaf 1 januari 2022 worden aangevraagd via een geautomatiseerd systeem en tot de dag voorafgaand aan de betreding van de zone.

De periode tussen 1 januari 2022 en 30 april 2022 zal een gewenningsperiode zijn waarin nog geen boetes worden gegeven voor het onrechtmatig binnenrijden van de milieuzone. Eigenaren van vrachtwagens die in deze periode onrechtmatig de zone binnenrijden en worden geregistreerd door de camera's, ontvangen eenmalig een waarschuwingsbrief van de gemeente.

Na 1 mei 2022 worden geregistreerde kentekens van voertuigen die niet aan de eisen voldoen en waarvoor geen ontheffing is verstrekt, doorgegeven aan het Openbaar Ministerie en bekeurd door het Centraal Justitieel Incassobureau.

Eind april zijn eigenaren van vrachtwagens die vanaf 1 januari 2022 geen toegang meer hebben tot de milieuzone en die gevestigd zijn in de regio per brief op de hoogte gebracht. Daarnaast zijn er via de marktmeesters brieven verstuurd aan de marktondernemers met een vrachtwagen. De komende periode staat de volgende communicatie op stapel:

- Verzending van nieuwe brieven aan dezelfde groep om de milieuzone nogmaals aan te kondigen en te wijzen op de ontheffingsmogelijkheden (sep – okt 2021)
- Plaatsing van billboards langs enkele veelgebruikte toegangsroutes om chauffeurs op de hoogte te brengen van de milieuzone (okt – dec 2021)
- Verzenden waarschuwingsbrieven aan geregistreerde kentekens die zich niet in de zone mogen bevinden (jan – april 2022)

Daarnaast is er op verschillende momenten contact met nationale en lokale belangenorganisaties zoals Haarlem Centraal, Centrummanagement, TLN, Evofenedex en Bouwend Nederland.

7. Bijlagen

1. Verkeersbesluit 'Instellen milieuzone vrachtverkeer 2022'
2. Beleidsregel 'Ontheffingverlening milieuzone dieselvrachtauto's 2022'
3. Nota van antwoord op reacties binnengekomen op het concept-verkeersbesluit milieuzone vrachtverkeer
4. Nota van antwoord op reacties binnengekomen op de concept-beleidsregel ontheffingverlening milieuzone vrachtverkeer